

TÜRKİYE SAĞLIKLI KENTLER BİRLİĞİ

ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ EĞİTİMİ

25-26 Mart 2021 / Online

Prof. Dr. E. Didem Evcı Kiraz

**Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Halk Sağlığı
Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
SKB Danışma Kurulu Üyesi**

14.00-14.30 : Şehir Sağlığı Kavramı ve Günümüzdeki Önemi

TÜRKİYE SAĞLIKLI KENTLER BİRLİĞİ

1. GÜN PROGRAMI

25 Mart 2021 PERŞEMBE

13.30-13.45 : Hoş Geldiniz

Murat Ar

Prof.Dr.E.Didem Evcı Kiraz

13.45-14.00 : Şehir Sağlık Profili Nedir ve Neden Hazırlanmalıdır?

Murat Ar

14.00-14.30 : Şehir Sağlığı Kavramı ve Günümüzdeki Önemi

Prof.Dr.E.Didem Evcı Kiraz

**14.30-15.00 : Kopenhag Belediye Başkanları Mutabakatı,
DSÖ 13. Genel Çalışma Programı, 2019-2023
DSÖ VII. Faz Sağlıklı Şehirler Deklerasyonu,
Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Deklarasyonu**

Murat Ar

15.00-15.15 : Ara

15.15-15.45 : 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

Araş.Gör.H.Çisem Akyıldız

**15.45-16.30 : VII. Faz Rehberi: Stratejik ve Genel Hedefler,
Ana Temalar ve Öncelikler**

Prof.Dr.E.Didem Evcı Kiraz

16.30-17.00 : Soru ve Cevaplar

1.Günün Sonu

-30 years of professional experience in medical sector

- Professional experience in coordinating relations between Ministry of Health and national and international institutions
- Professional experience in environmental health issues in Ministry of Health and related institutions
- Specialized in public health, environmental health, urban health, climate and health, tourism health, impact assessment, health of vulnerable groups in society, health promotion
- Field studies, training, policy and decision maker and development issues in public health policies and practices
- Lecturer

1. Education:		Degree(s) or Diploma(s) obtained:
Institution	[Date from - Date to]	
Hacettepe University, Institute of Health Sciences	[09/1999 – 06/2003]	PhD in Public Health
Gazi University, Institute of Health Sciences	[09/1995 – 06/1997]	Master Degree in Public Health
Ege University, Faculty of Medicine	[09/1983 – 06/1989]	Medical Doctor

5. Present position: Head of Department of Environmental Health, Director of Roma Research and Application Center, Director of City Health Development Research and Application Center, Prof.Dr. in Department of Public Health of Faculty of Medicine

WHO National Healthy Cities Network Coordinator (2000-2004)
Aydin Healthy City Coordinator (2004-2014)
Adviser of Turkish Healthy Cities Association (2016-continues)
WHO European Healthy Cities Network Scientific Committee Member (2021-continues)

- Adult trainers (increase awareness, health literature, developing training content and curricula; developing training evaluation reports; delivering trainings)
- Strategic, assessment and development plan, programme and policy writer, manager and consultant on climate change and health, city health, cumulative health **impact** assessment of geothermal energy (for international institutions, ministries, mayors, municipal staff, health staff, academia and the public) and all general public health issues
- Project writer, manager, researcher, expert, consultant in international and national projects
- Epidemiological research, data collective, analyses, assessment, reporting, field organization, preparing other project related documents/materials
- Team leader, innovation mentor, blog writer, active social media user

-24 years of specific working experience as an expert and/or consultant in health sector in relation to climate change,

**UNDP-Türkiye,
İklim Uyum
Sağlık Sektörü
Uzmanı**

A word cloud centered around the term "Public Health". The words are arranged in a roughly circular shape, with "Public Health" being the largest and most central. Other prominent words include "Environmental", "Hazards", "Food Safety", "Prevention", "Leadership", "Vaccines", "Drinking Water", "Obesity", "Air", "Epidemiology", "Social Policy", "Economics", "Training", "Indicators", "Birth Defects", "Healthcare", "Occupational Health", "and Safety", "Statistics", "Alcohol", "Family", "Behavior", "Irrigation", "GIS", "Pathogens", "Chronic Disease", "Policy", "Breast and Cervical Cancer", "Risk", "Notify", "Lead", "Toxins", "HIPPA", "Sanitation", "Ageing", "Soil", "Infectious Disease", "Education", "Addiction", "Influenza", "Smoking", "Oral Health", "Cardiovascular Disease", "Injuries", "Illnesses", "Vital Statistics", "Reproduction", "Non-communicable disease", "Emergency Preparedness", "Equality", "Violence Management", "Mental Health", "Bioterrorism", "Meaningful Use", "Restaurants", "Demography", "Protections", "Hazardous Waste", "Family", "Big Data", "Chronic Disease", "Oral Health", "Cardiovascular Disease", "Injuries", "Illnesses", "Vital Statistics", "Reproduction", "Non-communicable disease", "Emergency Preparedness", "Equality", "Violence Management", "Mental Health", "Bioterrorism", "Meaningful Use", "Restaurants", "Demography", "Protections", "Hazardous Waste", "Family", "Big Data", "Chronic Disease", "Oral Health", "Cardiovascular Disease", "Injuries", "Illnesses", "Vital Statistics", "Reproduction", "Non-communicable disease", "Emergency Preparedness", "Equality", "Violence Management", "Mental Health", "Bioterrorism", "Meaningful Use", "Restaurants", "Demography", "Protections", "Hazardous Waste".

Public Health

Environmental

Hazards

Food Safety

Prevention

Leadership

Vaccines

Drinking Water

Obesity

Air

Epidemiology

Social Policy

Economics

Training

Indicators

Birth Defects

Healthcare

Occupational Health

and Safety

Statistics

Alcohol

Family

Behavior

Irrigation

GIS

Pathogens

Chronic Disease

Policy

Breast and Cervical Cancer

Risk

Notify

Lead

Toxins

HIPPA

Sanitation

Ageing

Soil

Infectious Disease

Education

Addiction

Influenza

Smoking

Oral Health

Cardiovascular Disease

Injuries

Illnesses

Vital Statistics

Reproduction

Non-communicable disease

Emergency Preparedness

Equality

Violence Management

Mental Health

Bioterrorism

Meaningful Use

Restaurants

Demography

Protections

Hazardous Waste

Family

Big Data

Chronic Disease

Oral Health

Cardiovascular Disease

Injuries

Illnesses

Vital Statistics

Reproduction

Non-communicable disease

Emergency Preparedness

Equality

Violence Management

Mental Health

Bioterrorism

Meaningful Use

Restaurants

Demography

Protections

Hazardous Waste

Geleceđi planlama sorumluluđunu alabilir misiniz?

Hayata sağlıklı başlayamamak

Ölüm ve Kalım

CHOLERA AND WATER.

BOARD OF WORKS

FOR THE LIMEHOUSE DISTRICT,
Comprising Limehouse, Ratcliff, Shadwell,
and Wapping.

The INHABITANTS of the District within
which CHOLERA IS PREVAILING, are
earnestly advised

NOT TO DRINK ANY WATER WHICH HAS NOT PREVIOUSLY BEEN BOILED.

Fresh Water ought to be Boiled every
Morning for the day's use, and what
remains of it ought to be thrown away
at night. The Water ought not to stand
where any kind of dirt can get into it,
and great care ought to be given to see
that Water Butts and Cisterns are free
from dirt.

BY ORDER,

THOS. W. RATCLIFF,
CLERK OF THE BOARD.

Head Office, Water Works Board,
15, Abchurch Lane, London, E.C. 4.

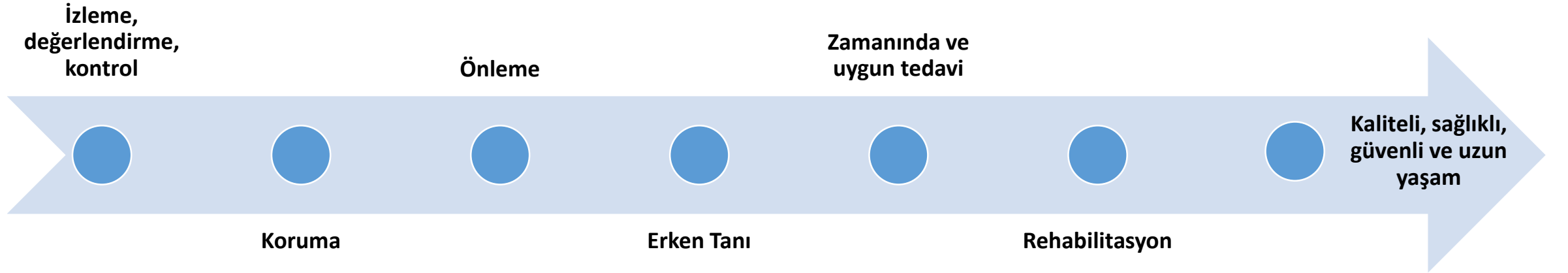
Do's and Don't's for Influenza Prevention.

(Douglas Island News.)

- Wear a mask.
- Live a clean, healthy life.
- Keep the pores open—that is bathe frequently.
- Wash your hands before each meal.
- Live in an abundance of fresh air, day and night.
- Keep warm.
- Get plenty of sleep.
- Gargle frequently (and always after having been out) with a solution of salt in water. (Half teaspoon of salt to one glass—eight ounces—of water).
- Report early symptoms to the doctor at once.
- Respect the quarantine regulations.
- Avoid crowds. You can get the influenza only by being near some one who is infected.
- Avoid persons who sneeze or cough.
- Do not neglect your mask.
- Do not disregard the advice of a specialist just because you do not understand.
- Do not disregard the rights of a community—obey cheerfully the rules issued by the authorities.
- Do not think you are entitled to special privileges.
- Do not go near other people if you have a cold or fever—you may expose them to the influenza and death. See the doctor.

Halk sağlığı bakış açısı olanlar geleceği planlayabilir

Halk Sağlığı bakış açısı değişmez

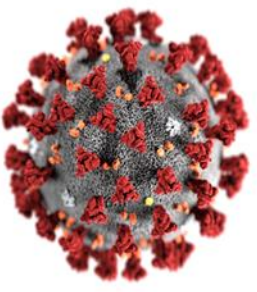
"Toplumun örgütlü çabaları yoluyla hastalığı önleme, yaşamı uzatma ve sağlığı geliştirme sanatı ve bilimi" (Acheson, 1988; WHO)

"İnsanların ve yaşadıkları, öğrendikleri, çalıştıkları ve oyun oynadıkları toplulukların sağlığını destekler ve korur "

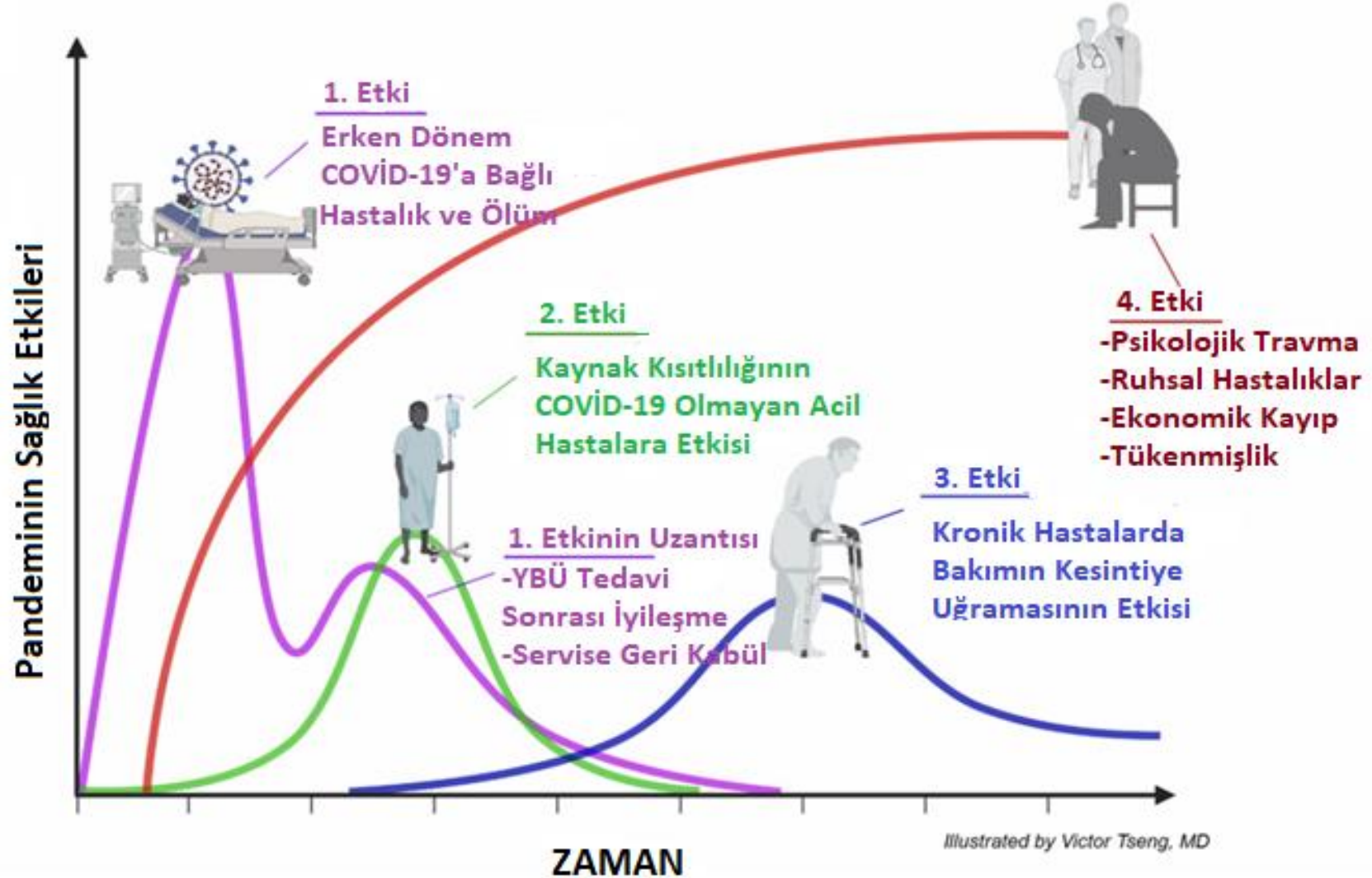
"Bir doktor hastaları tedavi ederken, halk sağlığı çalışanı ilk etapta insanların hastalanmasını veya yaralanmasını önlemeye çalışır. Ayrıca sağlıklı davranışları teşvik ederek zindeliği tesis edilmesini sağlar "

<https://www.euro.who.int/en/health-topics/Health-systems/public-health-services/public-health-services>

<https://www.apha.org/what-is-public-health>

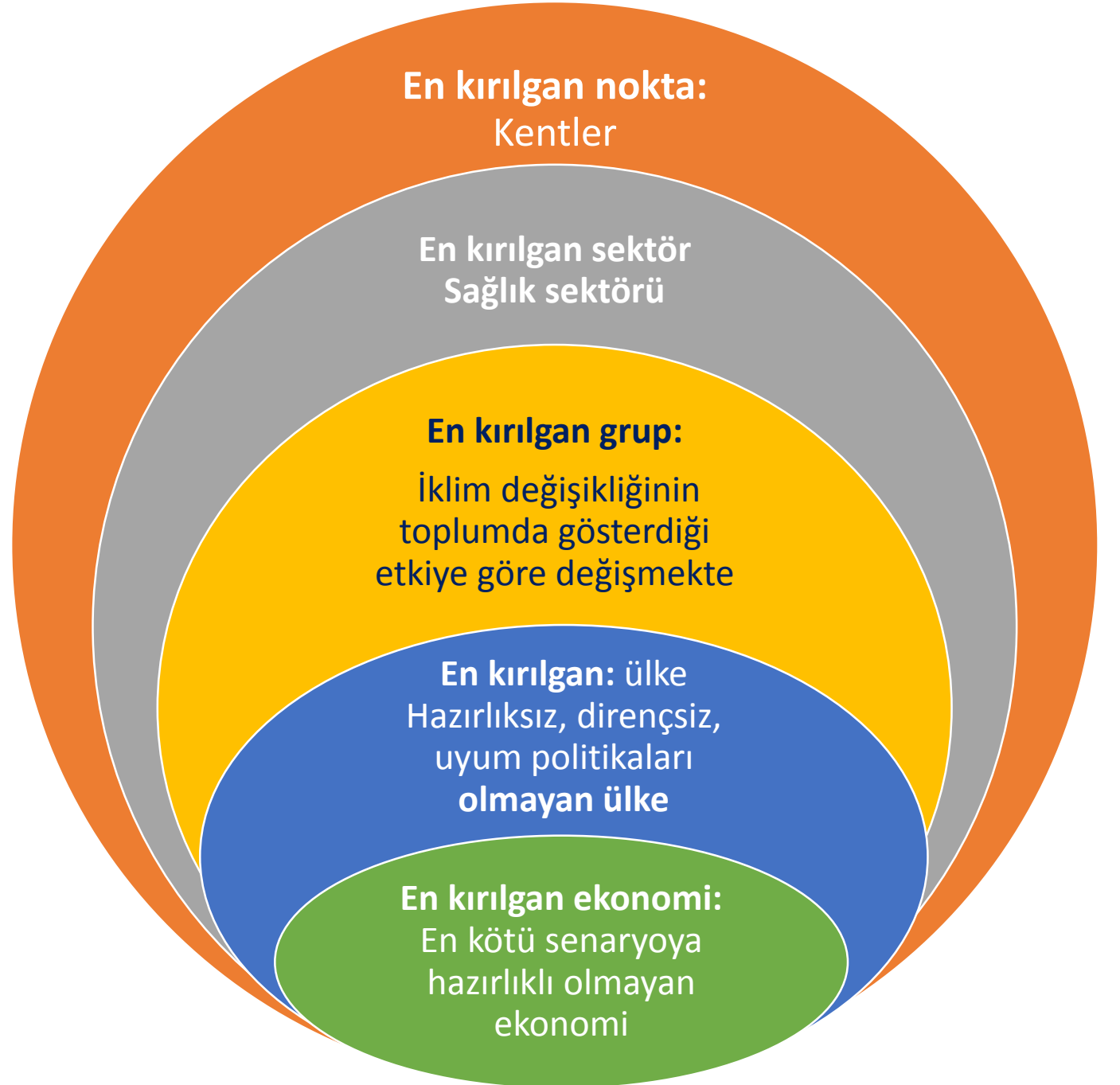

Şu an ne kadar önemliyse, sonrası da önemli

Prof.Dr.Seçil Özkan'a teşekkür ederim

Şehir Sağlığı kavramı neden önemli?

Kırılganlıkları bilmek, izlemek, azaltmak ve en kötüye hazırlıklı olmak için: **Halk Sağlığı Uyumu**

Riskin bölgesel, şehir düzeyinde, mahalle seviyesinde, noktasal, mekânsal, toplumsal, bireysel tespiti

Risklere ve beklenen sağlık etkilerini azaltmak, önlemek, toplumu etkilerden korumak, beklenmeyene hazırlıklı olma

Esnek, kısa ve uzun vadeli hedef, strateji ve faaliyet planları

Sağlığın belirleyicilerine odaklı planlama

Tele-epidemioloji gibi geleceğe yansıtılmış epidemioloji ve diğer sektörlere özel analiz yöntemleri ile değerlendirme, izleme

Erken uyarı ve hızlı yanıt: bölgesel, şehir düzeyinde, mahalle seviyesinde, noktasal, mekânsal, toplumsal, bireysel

Risklerin değişim hızıyla aynı hızda, değişebilen, ihtiyaca cevap verebilen araştırma bakış açısı

Bilimsel ve kurumsal yaklaşımların harmanlanması

Kendini geliştirmiş, günceli yakalamış, eğitilmiş, istihdamda olan, farklı disiplinlerle ve sektörlerle birlikte çalışma kültürü olan insan gücü

Bütçesi olmayan plan kişisel/kurumsal bir hayaldir

Zaman takvimi için başlangıç şimdidir, yarın geçtir, dün kaçırılmış fırsatlardır

What:

World Health Day 2021 - Building a fairer, healthier world

When:

April 7, 2021

On World Health Day, 7 April 2021, we will invite you to join a new campaign to build a fairer, healthier world. [More on the World Health Day 2021 campaign.](#)

**Daha adil, daha sağlıklı
bir dünya inşa etmek**

7 Nisan Dünya Sağlık Günü: Daha adil, daha sağlıklı bir dünya inşa etmek

<https://www.paho.org/en/campaigns/world-health-day-2021-building-fairer-healthier-world>

- **«Dünyamız eşitsizliklerle dolu**
- **COVID-19 bunu kanıtladı**
 - Bazı insanlar daha sağlıklı yaşayabilir ve sağlık hizmetlerine diğerlerinden daha iyi erişebilir
 - Tek neden: doğdukları, büyüdükları, yaşadıkları, çalıştıkları ve yaşlandıkları koşullar
 - Bazı insanlar ise; günlük gelirin az olması, daha kötü barınma koşulları ve eğitime sahip olma, daha az istihdam olanağı, daha fazla cinsiyet eşitsizliği yaşama ve güvenli ortamlara, temiz suya ve havaya, gıda güvenliğine, sağlık hizmetlerine çok az erişime sahip veya hiç erişememe mücadelesi veriyor
 - COVID-19 tüm ülkeleri sert bir şekilde etkiledi, ancak etkisi, halihazırda savunmasız olan, hastalığa daha fazla yakalanan, kaliteli sağlık hizmetlerine erişme olasılığı daha düşük olan ve kötü sonuçlarla karşılaşma olasılığı daha yüksek olan topluluklar üzerinde en sert oldu
- **COVID-19'dan önce de biliyorduk ki**
 - Yukarıda sayılanlar sadece haksızlık değil, aslında önlenabilir nedenler
 - Gereksiz acıya, önlenabilir hastalığa ve erken ölüme yol açıyorlar
 - Ülkenin ve Dünya'nın ekonomisine zarar veriyorlar
- **Bu nedenle liderlere çağrımız**
 - herkesin sağlığa elverişli yaşam ve çalışma koşullarına sahip olmasını sağlamalısınız
 - sağlık eşitsizliklerini izlemelisiniz
 - tüm insanların ihtiyaç duydukları zaman ve yerde kaliteli sağlık hizmetlerine erişebilmelerini sağlamalısınız»

DÜZENSİZ BİR DÜNYA

Küresel Hazırlık İzleme Kurulu

AKSİYON ÇAĞRISI

GPMB, mevcut COVID-19 yanıtlarını güçlendirmek ve dünyayı gelecekteki pandemilere ve acil sağlık durumlarına daha hazırlıklı hale getirmek ve felaket ve kaostan çıkıp düzen yaratmak amacıyla acil aksiyon çağrısında bulunmaktadır.

- 1- Sorumlu liderlik
- 2- Katılımcı vatandaşlık
- 3- Küresel sağlık güvenine yönelik güçlü ve çevik ulusal ve küresel sistemler
- 4- Önleme ve hazırlık çalışmalarına pandemi tehdidinin boyutu ile orantılı ve kesintisiz yatırım
- 5- Acil sağlık durumlarına yönelik hazırlığın küresel düzeyde sağlam şekilde yönetişimi

WHO, 2020

Tercüme taslaktır, edit edilmemiştir.

ÖNSÖZ

H.E. Gro Harlem Brundtland

Ortak Başkan
Norveç Eski Başbakanı
ve Dünya Sağlık Örgütü Eski Genel Direktörü

Mr Elhadj As Sy

Ortak Başkan
Kofi Annan Vakfı Kurulu Başkanı ve Uluslararası Kızılhaç
ve Kızılay Dernekleri Federasyonu Eski Genel Sekreteri

Dünya daha önce ne tahrip edici bir pandeminin tehlikeleri konusunda bu kadar net ikaz edilmmişti ne de böyle bir tehditle başa çıkacak bilgisi, kaynağı ve teknolojisi vardı. Ancak dünya, sosyal ve ekonomik etkileri bu kadar geniş çaplı ve yıkıcı olan bir pandemiye de hiç şahit olmamıştı.

COVID-19 pandemisi ile önleme, hazırlık ve yanıtın ciddiye alınmasında ve buna uygun öncelik belirlenmesinde topluca başarısız olunduğu ortaya çıkmıştır. Birbirine bağımlı ekonomilerin ve sosyal sistemlerin kırılganlığını ve güvenin kırılganlığını gözler önüne sermiştir. Toplamların içindeki ve uluslar arasındaki çatlaklardan istifade etmiş ve bunları derinleştirmiştir. Eşitsizliklerden istifade etmiş ve bize sosyal güvence olmaksızın sağlık güvencesi olamayacağını açıkça hatırlatmıştır. COVID-19 kargaşa içindeki dünyadan istifade etmiştir.

Geçtiğimiz yüzyıl tüm dünyada yaşamları iyileştiren ve uzatan birçok gelişmeye ve inovasyona sahne olmuştur. Ancak aynı gelişmeler, nüfus artışını ve hareketliliğini besleyerek, iklim dengesini bozarak, birbirine bağımlılığı artırarak ve eşitsizlik yaratarak hızla hareket eden enfeksiyöz hastalık salgınlarına yönelik eşi benzeri görülmemiş hassasiyetleri de doğurmuştur. Tropikal yağmur ormanlarının tahrip edilmesi, virüslerin yaban hayvanlarından insanlara bulaşması ihmalini artırmıştır. Büyüyen ulusçuluk ve popülizm ortak barış, refah ve güvenliği küçümsemeye devam ederken bir yerdeki şokun her yerde felakete dönüşebileceği bir dünya yaratmış olduk. Enfeksiyöz hastalıklar bölünmüşlüğü beslemektedir ve toplumsal bölünmeler ölümölümlü olabilmektedir.

Küresel Hazırlık İzleme Kurulu'nun (GPMB) geçtiğimiz yıl belirttiği üzere kargaşa ve düzensizlik patojenlere uygun zemini hazırlar.¹ COVID-19 bunu ispatlamıştır. Kaynakların, işbirliğinin ve organizasyonun yeterli olduğu yerlerde yavaşlayan COVID-19 kargaşa, bölünmüşlük ve yoksulluğun hakim olduğu yerlerde serpilmiştir.

Geçtiğimiz yılın açılış raporunda ikazlarını dile getiren GPMB, acil sağlık durumlarının tespit ve müdahalesi için gerekli sistemlerin ve finansmanın yetersizliğine vurgu yapmıştır. COVID-19'un da ispatladığı gibi bu sistemler tehlike boyutunda yetersiz ve eksiktir. Bu pandemi aynı zamanda, güçlü hazırlık ve yanıt için kritik olan sağlık sistemlerinin, bütçelerinin, liderlerin ve vatandaşların eylemlerinin çağında

Harekete geçme zamanı çoktan geldi de geçiyor

Cesurca, kararlılıkla, acilen ve ataletin can aldığı acı gerçeğinden hareketle

Aksiyon şart

Tekrar söylüyoruz ki "Harekete geçme zamanı çoktan geldi de geçiyor." Liderler ve vatandaşlar tarafından – cesurca, kararlılıkla, acilen ve ataletin can aldığı acı gerçeğinden hareketle – ortaya koyulması gereken taahhütleri ve aksiyonları belirliyoruz.

Health promotion

Health promotion

Publications

Conferences

Healthy Cities

Definition

"A healthy city is one that is continually creating and improving those physical and social environments and expanding those community resources which enable people to mutually support each other in performing all the functions of life and developing to their maximum potential."

[Health Promotion Glossary, 1998](#)

The background to healthy cities

"Health is created and lived by people within the settings of their everyday life; where they learn, work, play, and love." - *The Ottawa Charter, 1986*.

This statement is at the heart of the Healthy Settings approach, which has its roots in the WHO Health for All strategy and, more specifically, the Ottawa Charter for Health

Related links

- [The mandate for healthy cities](#)
Endorsed at 9th Global Conference on Health Promotion, Shanghai 2016
- [Healthy cities and the SDGs](#)

Resources and networks

- [WHO European Region Healthy Cities](#)
- [Alliance for Healthy Cities](#)
- [Urban-Links \(USAID\)](#)

Health Topics ▾

Countries ▾

Newsroom ▾

Emergencies ▾

Data ▾

About Us ▾

[Home](#) / [Health topics](#) / [Urban health](#)

Urban health

Credits

Urban health

[News](#)[Events](#)[Activities](#)[Publications](#)[Contact us](#)

► [WHO European Healthy Cities Network](#)

Urban health

Two thirds of the population of the European Region live in towns and cities. Urban areas are often unhealthy places to live, characterized by heavy traffic, pollution, noise, violence and social isolation for elderly people and young families.

[Read more](#)

Top story

News

Cities of the WHO European Region unite to stop COVID-19 and build a better urban life

10-12-2020

What are countries doing to make their citizens more active? New country factsheets and reports show what works

07-12-2020

Events

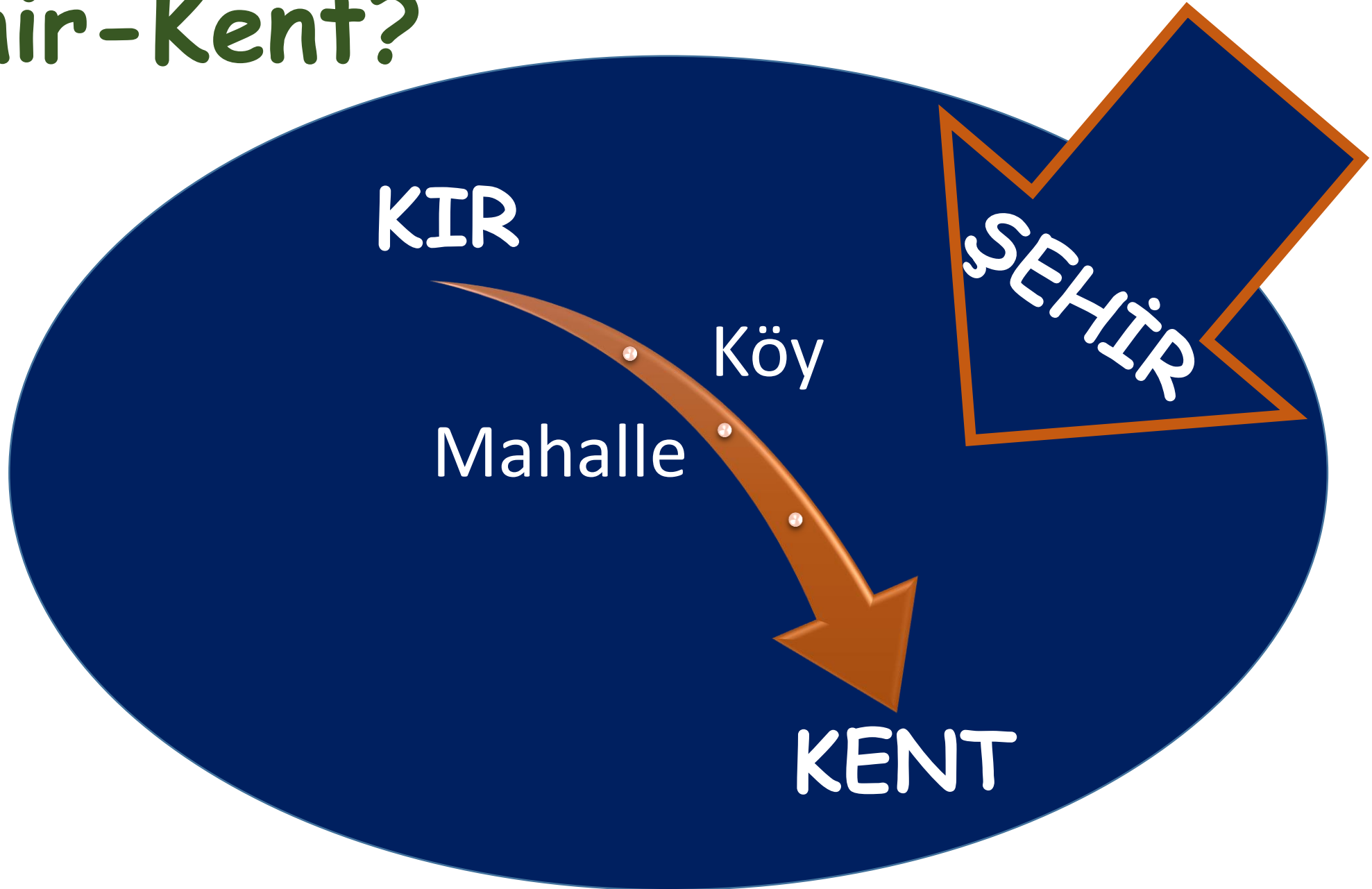
Health-enhancing physical activity (HEPA) Europe 2021 Conference

1 – 3 September 2021, Nice, France

[More events](#)

Healthy Cities

Şehir-Kent?

ŞEHİR SAĞLIĞI

Prof. Dr. E. Didem Evcil Kırar

"Şehir Sağlığı" Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) "Herkes İçin Sağlık Stratejisi"nin bir ürünüdür. 1986 yılında yayınlanan "Sağlığın Geliştirilmesi Ottawa Bildirgesi"nde sağlıklı ortamlar şeklinde altı çizilmiştir (1). Ardından gelen Sundsvall ve Jakarta Bildirgeleri de halk sağlığı açısından bu kavramın önemini vurgulamıştır (2,3). DSÖ Avrupa Bölge Komitesi'nin 2012 yılı toplantısında kabul edilen Sağlık 2020 belgesinde de "destekleyici ortamların oluşturulması" dört öncelikli politik eylem alanlarından biri olarak kabul edilmiştir (4).

DSÖ Dünya sağlık otoritesi olarak ülkelerde sağlık bakanlıkları ile yürüttüğü çalışmalarda yerelde sağlığı destekleyen ortamların, sağlığı geliştiren çevrelerin oluşturulmasında yaşanan sorunları değerlendirerek daha etkin araçlar geliştirmiştir. Bunlar yerelde sağlığın sosyal be-

lara örnekler aşağıda sıralanmıştır:

2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nin yürürlüğe girdiği Ocak 2016 itibarıyla "Şehir Sağlığı" halk sağlığının temel konularından biri haline gelmiştir. Günümüze kadar geçirdiği süreçler aşağıda dönem dönem özetlenmiştir. Görüleceği üzere, konu olarak çevre-sağlık, çevre sağlığı, şehir planlama, kirlilik, mimari vb. disiplinler/sektörler arasında sıkışan "Şehir Sağlığı" 2030 hedeflerine ulaşmak için bağımsızlığını ilan etmek zorundadır. Kanıtlar, iyi uygulamalar, model önerileri, akademisyenler, karar verici ve politika yapıcılar için geliştirilecek araçlara ihtiyaç duyulmaktadır. "Şehir Sağlığı" tarihini yazmaya devam edecek yeni halk sağlığı çalışanlarına başarılar dilerim.

1923 – 1960" DÖNEMİ

1930 tarihli şehir, sağlık ve yerel yönetim ilişkisinin temel yasaları

24 Nisan 1930'da kabul edilerek, 6 Mayıs 1930'da yayınlanan 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ve 03 Nisan 1930'da kabul edilerek, 14 Nisan 1930'da yayınlanan 1580 sayılı Belediye Kanunu Türkiye'de hazırlanan, Dünya ölçeğinde etkisi olan cümlelerle, bölüm ve maddeleri oluşturulmuş, hala geçerliliği olan yapıtlardır. Yazıldığı tarih ve kapsamı karşılaştırıldığında; her iki yasanın da henüz gündeme girmemiş kasaba-kent ölçeğinde sağlıklı yaşam ortamları oluşturulması için gerekli kriterleri, izleme-değerlendirme-raporlama için gerekli ölçütleri ve istenen özelliklere sahip olmama, bu çabayı göstermeme halinde yapılması gerekenleri uluslararası boyutta ele aldığı görülmektedir. Türkiye'de "Şehir Sağlığı" Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ve Belediye Kanunu ile 1930 yılında tanımlanmıştır. Hıfzıssıhha Kanunu'nun 11.BAP'ının başlığı "Şehir ve Kasabalar Hıfzıssıhhası"dır. Beşinci faslında ise "Yeni tesis olunacak veya tevsil edilecek şehir ve kasabalar"la ilişkin maddeler yer almaktadır. Belediye kanunu sıhhi şartlar hakkında dikkat çekmektedir. Her ilosinin birlikte kullanımı ile yerelde Umumi Hıfzıssıhha Kurulları hayata geçmiş ve Anayasa hükmü değerinde kararların alınmasını sağlamıştır. Sıhhi denetimlerin sağlık ve belediye çalışanları ile birlikte gerçekleştirilmesi şehir sağlığında yerel işbirliği modeline örnektir.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'nün kuruluşu ve Türkiye'nin programlardaki yeri:

DSÖ 1946'da New York'ta düzenlenen Uluslararası Sağlık Konferansı'nda BM'ye üye 51 ülkenin temsilcisi ile FAO,

Tablo 1: Sağlıklı Ortamlar ve Programlar

Ortam	Program Adı
Şehir	Sağlıklı Şehirler
Köy	Sağlıklı Köyler
Ada	Sağlıklı Adalar
Ev	Sağlıklı Konutlar-Konut Sağlığı
Yaşlılar	Sağlıklı Yaşlanma
Pazar/Alışveriş yerleri	Sağlıklı Gıda Satış Yerleri ve Sağlıklı Pazarlar
Kurumlar	Sağlıklı Belediyeler/Güvenli Topluluklar
-Belediyeler/Topluluklar	Sağlığı Geliştiren Okullar
-Okullar	Sağlıklı İşletmeler
-İş yerleri	Sağlığı Geliştiren Hastaneler
-Hastaneler	Sağlığı Geliştiren Üniversiteler
-Üniversiteler	Sağlığı Geliştiren Hapishaneler
-Hapishaneler	

irleyicileri olarak kabul edilen unsurlardan sorumlu tüm paydaşları harekete geçiren, bir masa etrafında toplayan, ortak kararlara yönelen, insan gücü, maliyet ve zamandan tasarrufu sağlayan programlardır. Tüm Dünya'da uygulanan sağlıklı ortamlar oluşturmaya yönelik program-

Şehir Sağlığı

- “Şehir Sağlığı” Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) “**Herkes İçin Sağlık** Stratejisi”nin bir ürünüdür
- 1986 yılında yayınlanan “Sağlığın Geliştirilmesi Ottawa Bildirgesi”nde **sağlıklı ortamlar** şeklinde altı çizilmiştir
- DSÖ Avrupa Bölge Komitesi’nin 2012 yılı toplantısında kabul edilen «Sağlık 2020» belgesinde de “**destekleyici ortamların** oluşturulması” dört öncelikli politik eylem alanlarından biri olarak kabul edilmiştir
- 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları’nın yürürlüğe girdiği Ocak 2016 itibariyle “Şehir Sağlığı” **halk sağlığının temel konularından biri** olduğu kanıtlanmıştır

Görüleceği üzere, “Şehir Sağlığı”

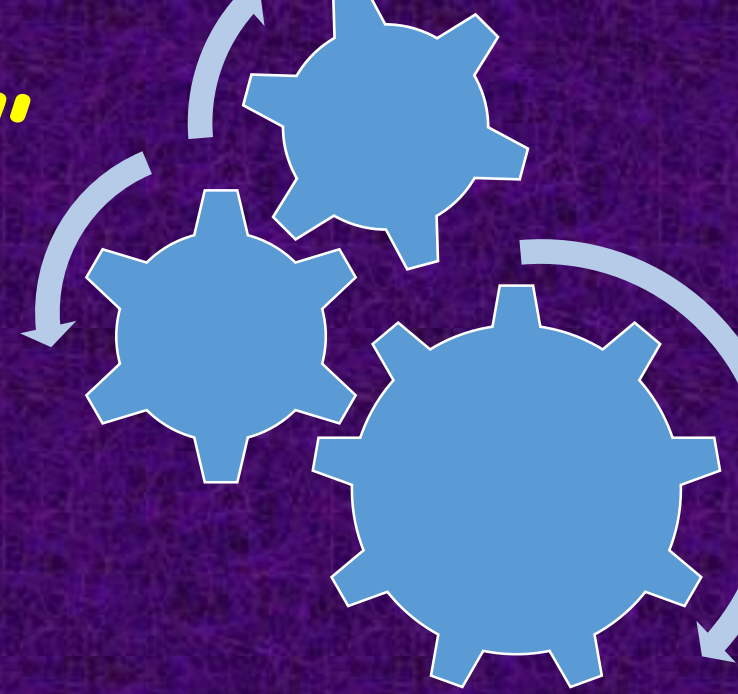
konu olarak çevre, sağlık, çevre sağlığı,
şehir planlama, kirlilik, mimari vb.

disiplinler/sektörler arasında **sıkışmıştır**

2030 hedeflerine ulaşmak için **bağımsızlığını ilan etmek zorundadır**

Kanıtlar, iyi uygulamalar, model önerileri, akademisyenler, karar verici ve politika yapıcılar için geliştirilecek **araçlara ihtiyaç duyulmaktadır**

“Şehir Sağlığı” tarihini yazmaya devam edecek yeni halk sağlığı çalışanlarına başarılar dilerim

Çerçevesi

- Şehrin sağlığını korumak
- Şehrin sağlığını izlemek
- Şehrin sağlığını değerlendirmek
- Şehirlerdeki riskleri belirleyip önlem almak
- Şehirlerdeki acil durumlara hazırlıklı olmak
- Şehrin sağlığını geliştirici
 - plan, program, projeler, politikalar üretmek, hizmetleri planlamak, insan gücünü geliştirmek ve eğitim müfredatını oluşturmak ve/veya yenilemek için yapılacaklar

nefes alan, büyüyen, gelişen, beslenen, kendi yaşamına yön veren ve ölen, öldükten sonra sosyal, kültürel, ekonomik miraslar bırakan şehirlerin sağlığını sistematik ve bütüncül bakış açısı ile ele alan bir yaklaşım

Şehir Sağlığı

kim yapacak, kim yapar?

“şehrin sağlığından kimler sorumlu ise
onlar”

Öncelikle yerel yönetimlerdeki tüm organlar

Birlikte yaparlar

Çerçevesi

- Şehrin sağlığını korumak
- Şehrin sağlığını izlemek
- Şehrin sağlığını değerlendirmek
- Şehirlerdeki riskleri belirleyip önlem almak
- Şehirlerdeki acil durumlara hazırlıklı olmak
- Şehrin sağlığını geliştirmek
 - plan, program, projeler, politikalar üretmek, hizmetleri planlamak, insan gücünü geliştirmek ve eğitim müfredatını oluşturmak ve/veya yenilemek için yapılacaklar

Şehir Sağlığı

- Sağlıktaki eşitsizliği azaltmak ve kentleri güçlendirmek
- Hassas grupları güçlendirmek
- Yönetimin katılımını artırmak

Politik yaklaşım

- Sağlığın sosyal, ekonomik ve çevresel belirleyicilerini saptamak
- Sağlıklı bir ekonomi, sağlıklı bir çevre ve sağlıklı bir toplum oluşturmak

ŞEHİR SAĞLIK PROFİLİ EĞİTİMİ

25-26 Mart 2021 / Online

Prof. Dr. E. Didem Evcı Kiraz

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Halk Sağlığı
Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
SKB Danışma Kurulu Üyesi

Prof.Dr.E.Didem Evcı Kiraz

05326110871

e-mail: devci@yahoo.com

<http://www.profedidemevcikiraz.com>

<https://sehirsagligiurbanhealth.blogspot.com/>

<http://sehirsagligi.blogspot.com>

@urbanhealth.sehirsagligi

@edekiraz

<https://www.linkedin.com/in/profedidemevcikiraz>

1. GÜN PROGRAMI

25 Mart 2021 PERŞEMBE

13.30-13.45 : Hoş Geldiniz

Murat Ar

Prof.Dr.E.Didem Evcı Kiraz

13.45-14.00 : Şehir Sağlık Profili Nedir ve Neden Hazırlanmalıdır?

Murat Ar

14.00-14.30 : Şehir Sağlığı Kavramı ve Günümüzdeki Önemi

Prof.Dr.E.Didem Evcı Kiraz

14.30-15.00 : Kopenhag Belediye Başkanları Mutabakatı,
DSÖ 13. Genel Çalışma Programı, 2019-2023
DSÖ VII. Faz Sağlıklı Şehirler Deklerasyonu,
Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği Deklarasyonu

Murat Ar

15.00-15.15 : Ara

15.15-15.45 : 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

Araş.Gör.H.Çisem Akyıldız

15.45-16.30 : VII. Faz Rehberi: Stratejik ve Genel Hedefler,
Ana Temalar ve Öncelikler

Prof.Dr.E.Didem Evcı Kiraz

16.30-17.00 : Soru ve Cevaplar

1.Günün Sonu